

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 242
van **GRIET COPPÉ**
datum: 28 februari 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Residentiële ouderenzorg - Uitbreiding 2014-2019

Sinds 1 juli 2014 is Vlaanderen volledig bevoegd voor de residentiële ouderenzorg in Vlaanderen. Naast het garanderen van de continuïteit van de zorgverlening, zette de minister sterk in op het uitbreiden van de capaciteit in woonzorgcentra. In 2015 werd met het systeem van de erkenningskalender een stappenplan uitgewerkt voor de jaarlijkse aangroei van woongelegenheden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf. Ook de capaciteit van andere zorgvormen nam toe in de periode 2014-2019. Bovendien werd de financiering van de zorgzwaarte stapsgewijze opgetrokken, door middel van reconversies van rob- (rustoord voor bejaarden) in rvt- (rust- en verzorgingstehuis) bedden.

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van de capaciteitsuitbreiding per voorzieningstype (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging en lokale dienstencentra) voor de periode 2014-2019?

Graag deze cijfers voor het Vlaamse Gewest, per provincie en per gemeente, met vermelding van de respectievelijke middelen.

2. a) Kan de minister mij wat RVT-reconversie in woonzorgcentra betreft, volgende cijfers bezorgen.

Graag deze cijfers voor het Vlaamse Gewest, per provincie en per gemeente en dit per jaar.

- b) Hoeveel middelen werden er sinds 2014 vrijgemaakt voor rvt-reconversie?
 - c) Hoeveel bijkomende rvt-bedden werden hiermee jaarlijks gerealiseerd?
 - d) Met welke bijkomende tewerkstelling (in voltijdequivalenten (vte's)) ging deze reconversie gepaard?
 - e) In welke woonzorgcentra werden deze rvt-bedden gerealiseerd?
3. Kan de minister een overzicht bezorgen van de infrastructuurmiddelen per voorzieningstype voor de periode 2014-2019?

Graag deze cijfers per provincie en per gemeente, en de respectievelijke middelen.

4. Kan de minister een overzicht bezorgen van de afgeronde en lopende projecten in het kader van thuis- en ouderenzorg die in de periode 2014 tot nu gefinancierd werden?

Hierbij graag duiding omtrent budget, locatie, looptijd, wetenschappelijke evaluatie en resultaten.

5. Kan de minister een overzicht bezorgen van de evolutie in de bezettingsgraad in respectievelijk de woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging?

Graag de jaarlijkse cijfers voor de periode 2014-2019.

6. Kan de minister een overzicht bezorgen van de evolutie van de gemiddelde verblijfsduur in respectievelijk de woonzorgcentra en centra voor kortverblijf?

Graag de jaarlijkse cijfers voor de periode 2014-2019.

ANTWOORD

op vraag nr. 242 van 28 februari 2019
van **GRIET COPPÉ**

1. Als bijlagen 1, 2 en 3 vindt u voor de periode 2014 tot en met 2019 voor alle Vlaamse gemeenten een overzicht van het aantal erkende woongelegenheden in woonzorgcentra (bijlage 1), het aantal erkende woongelegenheden in centra voor kortverblijf (bijlage 2) en het aantal erkende dagverzorgingscentra (bijlage 3). Deze cijfers werden telkens getotaliseerd per provincie en voor het Vlaamse Gewest. In deze overzichten wordt ook telkens aangegeven wat de totale uitbreiding is over de periode 1 januari 2014 tot 1 januari 2019

Voor een overzicht van de capaciteitsuitbreiding van de lokale dienstencentra voor de periode 2014 – 2019, verwijs ik naar mijn antwoord op uw schriftelijke vraag 49 van 8 november 2018. In mijn antwoord werd u de in deze vraag opnieuw gevraagde informatie reeds bezorgd.

Wat de middelen betreft die hiervoor werden ingezet, verwijs ik u naar de overeenstemmende detailcijfers die vervat zitten in de memorie van toelichting bij de jaarlijkse begrotingsdecreten zoals die in het Vlaamse parlement werden ingediend en behandeld.

2. Tot voor de zesde staatshervorming werden bijkomende RVT-erkenningen verleend via protocolakkoorden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten. De laatste schijf voor bijkomende RVT-bedden was initieel voorzien op 1 oktober 2010. Op de Interministeriële Conferentie van 18 juni 2012 werd een aanhangsel bij het derde protocolakkoord ondertekend dat Vlaanderen in staat stelde om nog 1.324 RVT-vergunningen te verlenen. Deze RVT-bedden werden verdeeld op basis van de criteria vastgelegd in de ministeriële brieven van 20 augustus 2012 en van 11 februari 2013.

Zo steeg het aantal RVT-bedden in Vlaanderen systematisch van 17.918 RVT-bedden eind 1999 tot 43.471 RVT-bedden op 1 april 2013. In 2014 en 2015 werden er geen bijkomende RVT-bedden toegekend.

Wat de volgende ROB/RVT-reconversie in woonzorgcentra betreft, werden vanaf 2016 volgende recurrente budgetten voor ROB/RVT-reconversie opgenomen in de jaarlijkse Vlaamse begrotingen:

- 10.811 deuro voor 1.226 bijkomende RVT in 2016;
- 10.889 deuro voor 1.226 bijkomende RVT in 2017;
- 11.138 deuro voor 1.850 bijkomende RVT in 2018;
- 21.779 deuro voor 2.938 bijkomende RVT in 2019.

Meer informatie over de gehanteerde werkwijze en gedetailleerde cijfers over de ROB/RVT-verdeling in 2016, 2017 en 2018 kunt u trouwens terugvinden op de website van het agentschap Zorg en Gezondheid (<https://www.zorg-en-gezondheid.be/aanbod-en-verdeling-van-rust-en-verzorgingstehuizen>). Van zodra de ROB/RVT-verdeling 2019 verwerkt zal zijn, zullen ook de gegevens m.b.t. 2019 op deze website gepubliceerd worden.

Er zijn geen cijfers beschikbaar met betrekking tot de bijkomende tewerkstelling uitgedrukt in voltijdequivalenten (vte's) die met deze reconversie gepaard ging. Het verzamelen van dergelijke cijfers is immers niet evident en vraagt een individuele en gerichte bevraging van de betrokken voorzieningen. Bovendien, naargelang de personeelsbezetting in de betrokken woonzorgcentra, ging deze ROB/RVT-reconversie niet altijd gepaard met bijkomende tewerkstelling. In heel wat voorzieningen werd de

bijkomende financiering ingevolge de ROB/RVT-reconversie immers aangewend om het aanwezige bovennormpersoneel geheel of gedeeltelijk om te vormen tot normpersoneel.

3. Wat de infrastructuurmiddelen per voorzieningstype betreft, kunt u een overzicht van de goedgekeurde projecten en de respectievelijke middelen voor de periode 2014-2018 terugvinden op de website van het Vlaams Infrastructuurfond voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) onder de link 'goedgekeurde projecten' (<https://www.departementwvg.be/goedgekeurde-projecten>).
4. Als bijlage 4 kunt een overzicht vinden van de afgeronde en lopende projecten in het kader van thuis- en ouderenzorg die in de periode 2014 tot nu gefinancierd werden.
5. In de bijlage 5 wordt een raming weergegeven van de bezettingsgraad in de Vlaamse woonzorgcentra voor de jaren 2014, 2015, 2016, 2017 en voor de periode van 1 januari 2018 tot en met 30 juni 2018. Deze wordt berekend aan de hand van het aantal opgenomen bewoners gedeeld door het aantal erkende woongelegenheden. Ik wil toch benadrukken dat het hier telkens een raming betreft. Enerzijds is het aantal opgenomen bewoners gebaseerd op de gegevens van het RIZIV betreffende het aantal gefactureerde ligdagen. Het werkelijk aantal opgenomen bewoners zal iets hoger liggen omdat bij afwezigheid van een bewoner (bijvoorbeeld omwille van opname in het ziekenhuis) geen facturatie van ligdagen aan het RIZIV mag/kan gebeuren. Anderzijds werd het aantal erkende woongelegenheden berekend als het gemiddelde van de erkende capaciteit bij het begin van de periode en de erkende capaciteit op het einde van de periode. Indien in deze periode er wijzigingen van het aantal erkende woongelegenheden gebeurden (bv. bij capaciteitsuitbreiding) kan dit de berekening van de bezettingsgraad beïnvloeden. Ik wil toch ook nog verwijzen naar mijn antwoord op uw schriftelijke vraag 119 van 14 november 2017, waarin u reeds een raming van de bezettingsgraad voor de woonzorgcentra op basis van gefactureerde ligdagen RIZIV voor 2013, 2014 en 2015 bezorgd werd. Wat de centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra betreft, kunnen enkel cijfers voor de centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra uitgebaat door een initiatiefnemer met vzw of openbaar statuut aangereikt worden. Aangezien enkel deze voorzieningen werkingssubsidies ontvangen, dienen in het kader van de werkingssubsidies enkel deze voorzieningen hun bezettingsgegevens aan het agentschap te bezorgen.

De centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra moeten volgens de regelgeving hun bezettingsgegevens vóór 1 april indienen. De cijfers 2018 zijn dus nog niet beschikbaar.

Voor de centra voor kortverblijf wordt de gemiddelde bezettingsgraad berekend op basis van het aantal gefactureerde aanwezigheidsdagen per kalenderjaar, gedeeld door 365 (of 366) en gedeeld door het aantal erkende woongelegenheden op 1 januari.

Voor het werkingsjaar 2017 zijn in totaal 675.865 gefactureerde aanwezigheidsdagen (verblijven tijdens de nacht en verblijven tijdens de dag en nacht samen) geregistreerd, voor een totaal van 2.358 woongelegenheden erkend kortverblijf. De gemiddelde bezettingsgraad voor alle voorzieningen samen is 78,53%.

Voor het werkingsjaar 2016 zijn in totaal 659.330 gefactureerde aanwezigheidsdagen (verblijven tijdens de nacht en verblijven tijdens de dag en nacht samen) geregistreerd, voor een totaal van 2.054 woongelegenheden erkend kortverblijf. De gemiddelde bezettingsgraad voor alle voorzieningen samen is 87,94%.

Voor het werkingsjaar 2015 zijn in totaal 623.262 gefactureerde aanwezigheidsdagen (verblijven tijdens de nacht en verblijven tijdens de dag en nacht samen) geregistreerd, voor een totaal van 2.000 woongelegenheden erkend kortverblijf. De gemiddelde bezettingsgraad voor alle voorzieningen samen is 85,15%.

Voor het werkingsjaar 2014 zijn in totaal 566.728 gefactureerde aanwezigheidsdagen (verblijven tijdens de nacht en verblijven tijdens de dag en nacht samen) geregistreerd, voor een totaal van 1.780 woongelegenheden erkend kortverblijf. De gemiddelde bezettingsgraad voor alle voorzieningen samen is 87,23 %.

Wat de dagverzorgingscentra betreft, komen de erkende dagverzorgingscentra in aanmerking voor een jaarlijks subsidiebedrag dat berekend wordt op basis van de gemiddelde bezettingsgraad.

Voor een dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX is de gemiddelde jaarbezettingsgraad het totale aantal gefactureerde aanwezigheidsdagen per kalenderjaar, gedeeld door 250.

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de bezettingscijfers van de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX tijdens de werkingsjaren 2013 tot en met 2017.

Tabel 1: Bezettingscijfers dagverzorgingscentra niet-conform opgesplitst per provincie voor de werkingsjaren 2013 t.e.m. 2017

Gemiddelde bezetting per dag	2013	2014	2015	2016	2017
Antwerpen	11,02	11,20	10,98	11,28	10,23
BHG	11,81	13,87	16,39	8,98	13,25
Limburg	11,16	12,72	12,86	11,67	11,98
O-VI	14,95	15,28	14,44	14,14	13,46
VI-Brabant	10,56	10,01	10,11	10,55	9,89
W-VL	21,63	20,55	20,18	21,23	19,51
TOTAAL	14,93	14,77	14,57	14,60	13,87

Voor een dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX is de gemiddelde jaarbezettingsgraad het totale aantal gefactureerde aanwezigheidsuren per kalenderjaar, gedeeld door 1.500.

In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de bezettingscijfers van de dagverzorgingscentra conform artikel 51 van bijlage IX tijdens de werkingsjaren 2016 en 2017.

Tabel 2: Bezettingscijfers dagverzorgingscentra conform artikel 51 opgesplitst per provincie voor de werkingsjaren 2016 en 2017

Gemiddelde bezetting in uren	2016	2017
Antwerpen	4,45	3,16
BHG	nvt	0,87
Limburg	2,10	3,68
O-VI	3,57	4,16
VI-Brabant	nvt	3,69
W-VL	nvt	5,42
TOTAAL	3,23	3,73

De bezettingscijfers voor de werkingsjaren 2013, 2014 en 2015 zijn door de dagverzorgingscentra conform artikel 51 van de bijlage IX bij het stambesluit ingediend via een papieren formulier. De gegevens van deze werkingsjaren zijn manueel verwerkt per individueel dossier waardoor het niet mogelijk is om globale rapporten te genereren. Om deze reden kunnen de gevraagde overzichten voor de werkingsjaren 2013, 2014 en 2015 niet gegeven worden.

Voor de dagverzorgingscentra werd de door u gevraagde informatie recentelijk reeds bezorgd in het kader van de schriftelijke vraag nr. 65 van 15 november 2018 van Jan Bertels aangaande de toekomst van de dagverzorgingscentra.

6. Het agentschap Zorg en Gezondheid beschikt niet over cijfers aangaande de evolutie van de gemiddelde verblijfsduur in de woonzorgcentra.

Wat de centra voor kortverblijf betreft, kunnen enkel cijfers voor de centra voor kortverblijf uitgebaat door een initiatiefnemer met vzw of openbaar statuut aangereikt worden. Aangezien enkel deze voorzieningen werkingssubsidies ontvangen, dienen in het kader van de werkingssubsidies enkel deze voorzieningen hun bezettingsgegevens aan het agentschap te bezorgen.

De centra voor kortverblijf moeten volgens de regelgeving hun bezettingsgegevens vóór 1 april indienen. De cijfers 2018 zijn dus nog niet beschikbaar.

Op basis van de ingediende gegevens is de gemiddelde verblijfsduur in een centrum voor kortverblijf in 2017 per bewoner 31 dagen per jaar (675.865 gefactureerde aanwezigheidsdagen gedeeld door 21.654 bewoners).

Op basis van de ingediende gegevens is de gemiddelde verblijfsduur in een centrum voor kortverblijf in 2016 per bewoner 31,53 dagen per jaar (659.330 gefactureerde aanwezigheidsdagen gedeeld door 20.914 bewoners).

Op basis van de ingediende gegevens is de gemiddelde verblijfsduur in een centrum voor kortverblijf in 2015 per bewoner 31,17 dagen per jaar (623.262 gefactureerde aanwezigheidsdagen gedeeld door 19.998 bewoners).

Op basis van de ingediende gegevens is de gemiddelde verblijfsduur in een centrum voor kortverblijf in 2014 per bewoner 30,67 dagen per jaar (566.728 gefactureerde aanwezigheidsdagen gedeeld door 18.481 bewoners).

BIJLAGEN:

- Bijlage 1: erkende woongelegenheden (wgl.) in WZC 2014 t/m 2019
- Bijlage 2: erkende woongelegenheden (wgl.) in CVK 2014 t/m 2019
- Bijlage 3: erkende DVC 2014 t/m 2019
- Bijlage 4: Overzicht projecten thuis- en ouderenzorg periode 2014 – 2019
- Bijlage 4a: VAN Fazodem fase 1 eindrapport deel 1
- Bijlage 4b: VAN Fazodem fase 1 eindrapport deel 2
- Bijlage 4c: VAN Fazodem fase 1 eindrapport deel 3
- Bijlage 4d: VAN Fazodem fase 2 eindrapport
- Bijlage 5: evolutie bezettingsgraad woonzorgcentra